

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Kontor
Energikontor II

Dato
22. juni 2018

J nr. 2018-498

/ SME

Samråd i Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg d. 28. juni vedr. højspændingsledninger, Viking Link og CO2-udledninger

Samrådsspørgsmål Q og R

I Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg har Søren Egge Rasmussen (EL) stillet ministeren følgende to samrådsspørgsmål Q og R:

Samrådsspørgsmål Q:

”Vil ministeren redegøre for overvejelserne omkring nedgravning af elledningerne i forbindelse med en eventuel etablering af Viking Link? Herunder bedes ministeren redegøre for, hvorledes projektets økonomi ændres ved en beslutning om nedgravning, både den overordnede samfundsøkonomiske påvirkning og påvirkningen for elbrugerne”

Samrådsspørgsmål B:

”Vil ministeren redegøre for den forventede påvirkning af CO2-udledningen som følge af Viking Link på europæisk niveau henholdsvis frem mod 2030 og i perioden fra 2030 til 2040?”

Ministerens svartale:

Jeg vil gerne starte med at takke for de to spørgsmål, som jeg på bedste vis vil forsøge at besvare i det følgende.

[Overvejelse omkring nedgravning af elledninger]

Søren Egge Rasmussen har bedt mig redegøre for overvejelserne omkring nedgravning af elledningerne i forbindelse med etablering af Viking Link, herunder projektets økonomi.

Jeg godkendte i efteråret 2017 Energinets ansøgning om etablering af højspændingsledningerne fra Idomlund til Endrup og fra Endrup til grænsen samt selve Viking Link forbindelsen fra Danmark til England.

Godkendelsen af projektet tog bl.a. afsæt i aftalen i PSO-kredsen fra 2016 om, at nye 400 kilovolt-ledninger primært skal anlægges som luftledninger. Det har således ligget uden for rammerne af projektet at gå nærmere ind i en vurdering af, hvorvidt kabellægning var en mulighed.

Den offentlige høring af projektet i foråret 2018 har imidlertid vist, at der er meget stor lokal bekymring over konsekvenserne af luftledningerne gennem Syd- og Vestjylland, og der er rejst stærke ønsker om fuld kabellægning af forbindelsen.

Denne bekymring tager jeg naturligvis alvorligt.

Som jeg har orienteret udvalget om i et udvalgssvar i maj i år, er det Energinets vurdering, at det er teknisk muligt at anlægge hele den nye 400 kilovolt-strækning som kabler, men at det er meget usikkert, om det efterfølgende vil være teknisk muligt at drive og anvende nettet sikkert.

Det er Energinets vurdering, at det alene vil være muligt at drive en 400 kV-ledning, hvis den kun i begrænset omfang er kabellagt over de 170 km fra Idomlund til den dansk-tyske grænse.

Denne vurdering har jeg bedt Energinet dobbelttjekke. Jeg har bedt Energinet udarbejde en redegørelse for, hvor meget der kan kabellægges på den konkrete strækning. Jeg har også bedt Energinet undersøge andre mulige alternativer til den nuværende plan.

Det er vigtigt for mig at slå fast, at Energinet i sin redegørelse skal have fokus på, hvilke tekniske løsninger der er. Jeg har også besluttet, at vi skal have udenlandske eksperter til at se det efter i sømmene, så vi får manet al tvivl i jorden om, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan.

Udover kabelløsninger vil vi også se på andre muligheder for at dæmpe eller fjerne den belastning af natur og mennesker, som højspændingsledninger kan føre med sig. Dette arbejde skal forløbe i tæt samarbejde med Miljøministeriet og de berørte kommuner.

Jeg har tidligere på ugen sendt PSO-kredsen et udkast til emner, der skal indgå i den redegørelse, jeg har bedt Energinet om at udarbejde, for at høre om der er yderligere ønsker til denne redegørelse.

Jeg havde i sidste uge et rigtig godt møde med lokale borgmestre. Vi er enige om, at vi har en fælles opgave i at se, om vi kan finde løsninger, der er mere skånsomme for natur og borgere.

Vi vil i den kommende tid have en tæt dialog. Vi har aftalt, at vi i august tager to borgermøder i Vestjylland – et for den nordlige og et for den sydlige del af forbindelsen.

Her vil vi lytte til de synspunkter, som de berørte borgere har. Og vi vil få vigtige input til den redegørelse, jeg har bedt Energinet om at udarbejde.

Når vi er kommet længere frem, vil jeg inddrage PSO-kredsen yderligere i arbejdet.

[Økonomisk påvirkning af forbrugerne]

Søren Egge Rasmussen har ligeledes bedt mig redegøre for projektets økonomi ved beslutning om kabellægning af de planlagte højspændingsledninger.

Lad mig starte med at sige, at der ikke er truffet beslutninger endnu om at ændre på projektet.

Hvis det viser sig, at projektet kan gennemføres med en øget kabellægning i forhold til det, der var planlagt, vil projektets økonomi også ændre sig. Det er dog endnu for tidligt at sige noget om omfang og finansiering af dette.

Energinet har beregnet, at såfremt en fuld kabellægning på hele strækningen var teknisk mulig, ville denne koste i omfanget af 6,2 – 10,4 mia. kr., hvilket svarer til en meromkostning på 3,4-7,55 mia. kr. i forhold til prisen for luftledninger.

Energinet har desuden oplyst, at hvis omkostningerne til kabellægning skulle dækkes over tariffene, ville det for en mellemstor virksomhed med et årsforbrug på 10 Gigawatt betyde øgede tarifpriser på mellem 30.000 og 70.000 kr. om året. For en almindelig husstand vil det beløbe sig til mellem 12-28 kr. om året.

Jeg vil dog gerne gentage, at Energinet vurderer, at man ikke kan drive anlægget ved en fuld kabellægning.

[Påvirkning af CO₂-udledningerne]

Søren Egge Rasmussen har derudover bedt mig redegøre for den forventede påvirkning af CO₂-udledningerne som følge af Viking Link. Det skal jeg hermed gøre.

Først skal jeg understrege, at det er meget vanskeligt at sige præcist, hvad der sker med CO₂-udledningen, når Viking Link er i fuld drift.

Det er en kompleks udregning og afhænger af udviklingen på alle de andre elmarkeder, vi er forbundet med. Der er altså en betydelig usikkerhed forbundet med analysen af effekten på CO₂-udledningen.

[Modellerne peger på faldende udledninger]

Når det så er sagt, så peger modellerne på, at Viking Link i 2030 formentlig vil bidrage til at reducere udledningerne fra CO₂ fra den europæiske energiproduktion.

Det skyldes primært, at Viking Link medfører en øget biomasse-baseret elproduktion, bedre udnyttelse af vindkraft og solceller samt øget elproduktion fra atomkraft.

Viking Link vil også medføre en stigning i den kulfyrede elproduktion visse steder.

Men stigningen i anvendelsen af vedvarende energikilder samt fortrængningen af elproduktion fra naturgasfyrede værker - primært i Storbritannien - ser altså ud til at give en reduktion i de samlede CO₂-udledninger.

Effekten på CO₂-udledningerne vil finde sted inden for det europæiske kvotehandelssystem, og det er vanskeligt at sige præcist i hvilke lande, udledningerne vil stige og falde.

[Styrket sammenkobling af Europas elsystemer]

Faldet i CO₂-udledninger bunder i, at vi med Viking Link på europæisk plan bliver mere effektive til at udnytte de stigende mængder vedvarende energi, der produceres.

I stedet for at lukke danske vindmøller ned, når det blæser meget i Danmark, og efterspørgslen herhjemme er lav, kan strømmen i stedet sendes over Viking Link til de britiske forbrugere og medvirke til, at et lokalt kul- eller gasfyret værk producerer tilsvarende mindre.

[Forbedrer forretningsmodellen for VE]

Vedvarende energikilder har lave produktionsomkostninger. Viking Link kan være med til at fortrænge energikilder med højere produktionsomkostninger, som eksempelvis kulfyrede kraftværker. Derfor er Viking Link med til at forbedre forretningsgrundlaget for vedvarende energi.

Vi ved ikke, om Viking Link kan fremme investeringer i vindkraft eller solceller eller medføre øget udfasning af kraftværker rundt omkring i EU. Det er ikke blevet undersøgt.

Men potentielt kan Viking Link påvirke nogle af de energiinvesteringer, der vil blive foretaget i de kommende år og dermed potentielt bidrage til den grønne omstilling i EU.

[Den grønne omstilling kræver gode forbindelser]

Et stærkere europæisk elnet er en central del af den grønne omstilling. Jeg vil derfor gerne understrege, at regeringen ser investeringen i Viking Link projektpakken som vigtig for både Danmarks og Europas grønne omstilling.

Det er derfor, den blandt andet gør os i stand til at indpasse mere vedvarende energi i energisystemerne og dermed sikre en omkostningseffektiv omstilling. Ydermere vil den også have betydning for, at vi kan fastholde en høj forsyningssikkerhed.

Tak for ordet.